

ШКОЛА БЕЗ БУЛІНГУ

Образливі прізвиська, глузування, піддражнювання, підніжки, стусани з боку одного або групи учнів щодо однокласника чи однокласників – це ознаки нездорових стосунків, які можуть призвести до цькування — регулярного, повторюваного день у день знущання.

Чим конфлікт відрізняється від булінгу

Булінг

- фізичне насильство (штовхання, підніжки, бійки, ляпаси, нанесення тілесних ушкоджень)
- психологічне насильство (поширення образливих чуток, ізоляція, ігнорування, погрози, образливі жарти)
- економічне насильство (крадіжки, пошкодження чи знищення одягу та інших особистих речей, вимагання грошей)
- сексуальне насильство (прізвиська та образи сексуального характеру, погрози)
- кібербулінг (цькування за допомогою мобільних телефонів або в інтернеті)

НЕ Булінг

- фізичні ушкодження, спричинені випадково (під час змагань, гри, тощо)
- необразливі жарти, емоційна спроба вирішити конфлікт, гучні суперечки
- випадкове псування речей
- залицяння (знаки уваги, прийнятні стосунки)
- спори, словесні перепалки, поодинокі образливі коментарі в соціальних мережах

Булінг має систематичний характер та спрямований на приниження жертви.

БУЛІНГ (від англ. bully – хуліган, задирака, грубіян, «to bully» - задиратися, знущатися) – тривалий процес свідомого жорстокого ставлення, агресивної поведінки з метою заподіяти шкоду, викликати страх, тривогу або ж створити негативне середовище для людини.

**Прикметною ознакою булінгу є довготривале
«відторгнення» дитини її соціальним оточенням.**

Кодекс України про адміністративні правопорушення Стаття 173-4. Булінг (цькування) учасника освітнього процесу

Булінг (цькування), тобто діяння учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи або такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого.

https://kodeksy.com.ua/kodeks_ukraini_pro_administrativni_pravoporushenya/173-4.htm

ПРИЧИНИ ДИТЯЧОЇ ЖОРСТОКОСТІ

- Проблеми у сім'ї
- Інформація довкола

ПРИЧИНИ, ЧЕРЕЗ ЯКІ ДИТИНА СТАЄ ЖЕРТВОЮ

- **БЗЗАХИСТНІСТЬ**
- **НИЗЬКА САМООЦІНКА , КОМПЛЕКС МЕНШОВАРТОСТІ**
- **ВИСОКА АГРЕСИВНІСТЬ**
- **САМОТНІСТЬ**
- **СОЦІАЛЬНЕ НЕБЛАГОПОЛУЧЧЯ**
- **ДЕПРЕСИВНІСТЬ**
- **НЕВМІННЯ СПІЛКУВАТИСЬ З РОВЕСНИКАМИ**
- **ГЛИБИННЕ ПЕРЕКОНАННЯ У НЕГАТИВНІЙ КАРТИНІ СВІТУ**
- **НАСИЛЛЯ У ВЛАСНІЙ РОДИНІ**
- **ПАСИВНА ПОКІРНІСТЬ НАСИЛЛЮ**

НАСЛІДКИ БУЛІНГУ

- **Розлади психіки.** Навіть один випадок булінгу залишає глибокий емоційний шрам, що вимагає спеціальної роботи психолога.
- **Труднощі у взаєминах.** У більшості випадків залишаються самотніми на все життя. Більше спілкуються в соціальних мережах, ніж в реальному світі.
- **Хвороби.** Близьким результатом булінгу дуже часто бувають фізичні нездужання. Можливі розлади сну і переростання травми в психосоматику.

НА ЩО БАТЬКИ ПОВИННІ ЗВЕРНУТИ УВАГУ?

- якщо дитина часто розмовляє про смерть і самогубства
- якщо прагне усамітнитися під будь-яким приводом
- міркує на тему: “Я нікому не потрібен”, “Все одно ніхто не буде за мною тужити”
- дитина робить спроби “попрощатися”: дарує свої речі і улюблені предмети близьким друзям

НА ЩО БАТЬКИ ПОВИННІ ЗВЕРНУТИ УВАГУ?

- доводить справи до кінця (віддає чужі речі, мириться з ворогами, прибирає в кімнаті, роздаровує улюблені речі)
- фрази “Завтра мене вже не буде”, “Без мене нічого не зміниться”, “Ти віриш в переселення душ?”
- непрямі погрози теж повинні насторожити: “набридло жити”, “ситий цим по горло”, “більше ви мене не побачите”, “пожив – і вистачить”, “ненавиджу себе”, “якщо ми більше не побачимося, дякую за все”

РЕКОМЕНДАЦІЇ БАТЬКАМ

- **Спілкування з дітьми і довіра.** Спільна риболовля і походи. Це час, щоб зупинитися і вислухати дитину, дізнатися про її переживання. З дитиною потрібно розмовляти. Ніколи не обвинувачувати і не засуджувати її
- **Розумний контроль.** Правила мають бути чіткими, але прозорими. Втім, контроль – це вторинне. Головне – довіра і хороші стосунки.
- **Відверто про небезпеки.** Потрібно відверто говорити з ними про всі ризики, щоб діти розуміли, якими будуть наслідки їхньої необережності. Такі відверті розмови також сприяють взаємній довірі і захищають від небезпечних захоплень в інтернеті.

РЕКОМЕНДАЦІ БАТЬКАМ

- **Розпізнавайте ознаки депресії.** У разі підозри краще зверніться до фахівців. Якщо хвороба триває понад два тижні, з'являється ризик суїциду.
- **Звертайте увагу, чи не намагаються діти іноді шкодити собі, заподіювати біль.** Дитина, яка наважиться вбити себе, спочатку проходить стадію самоушкодження, тобто в неї спочатку зникає страх пошкоджувати своє тіло. Розпізнавши це, ви захистите сина або доньку від можливого страшного продовження.
- **Вислуховуйте та співчуйте,** коли дитина дуже засмучена, яким би смішним не здавався вам привід. Можливо, цим ви рятуйте життя.

Національна дитяча «гаряча» лінія з будь-яких питань про булінг і не тільки: 0 800 500 225